

Osebo, ki je prejela anonimno pisanje in je stopila v stik z detektivom ali organi pregona, je potrebno opozoriti, da če prejme še kakšno podobno pošiljko, naj je ne odpira sama, ampak naj jo zaščiti s papirno ovojnico ter preda izvedencu za preiskave dokumentov. V kolikor slučajno odpre pošiljko, naj papir v njej prime s pinceto ali rokavicami in ga shrani v kuverto ter nato preda preiskovalcu. Sledovi na pismu lahko prispevajo k oženju kroga osumljencev in uspešni izsleditvi pisca ali pošiljatelja anonimke.

V praksi je to povsem drugače. Prejemnik pismo odpre, kakor vsako drugo, običajno vrže kuverto v smeti, pismo nato preberejo vsi v njegovi okolici in vsak na njem pusti dodatne sledove, na koncu, ko se odloči, da bo zadevo predal zasebnemu detektivu, je na pismu deset ali dvajset uporabnih prstnih sledi petih ali osmih oseb in še vrsta drugih »poškodb pisma«, ki otežijo preiskavo.

Vsaka detektivska ali kriminalistična preiskava mora temeljiti na vnaprej izdelanem načrtu, ki omogoča hitrejše in natančno delo, posledično zmanjšuje stroške in povečuje učinkovitost.

Načrt dela vedno prilagajamo posameznemu primeru, pri čemer preiskave anonimnih pisanj niso izjema. Ker se anonimna pisanja med seboj razlikujejo, je potrebno nek splošni obrazec načrta prilagajati njihovim posebnostim. Te spremembe niso takšne, da bi morali pri vsakem primeru uporabljati nov vzorec. Naslednji vzorec, se je v praksi potrdil kot dober.

Seveda so možni še drugi vzorci, katerih vsak ima svoje prednosti in pomanjkljivosti. Pomembno je le, da dobro služi namenu in je prilagojen okolju prejemnika anonimke ter okoliščinam preiskave

Načrt preiskave anonimnih pisanj

	potrebno/opravljeno	nepotrebno	pridobiti
A. podroben pregled gradiva	☐	☐	☐
B. ugotavljanje posebnosti posameznih vrst gradiva in morebitnih na prvi pogled nevidnih posebnosti	☐	☐	☐
C. preliminarna preiskava rokopisa – ugotavljanje značilnosti rokopisa, sloga, jezika itn.	☐	☐	☐
D. primerjava z drugimi dokumenti	☐	☐	☐
D. lingvistična in/ali psiholingvistična analiza besedila	☐	☐	☐
E. profiliranje morebitnega pisca na osnovi ugotovljenih značilnosti	☐	☐	☐
F. ugotavljanje možne vrste kemičnega svinčnika na podlagi črnila s katerim je bilo pismo napisano	☐	☐	☐
G. ugotavljanje vrste papirja	☐	☐	☐
H. daktiloskopske analize	☐	☐	☐
I. analiza lepljenja kuverte in znamke (krvna skupina, DNK)	☐	☐	☐
J. izdelava spiska in vrstnega reda oseb, ki jih je potrebno izprašati za razjasnitev primera	☐	☐	☐
K. izdelav vprašalnika za vsako osebo posebej	☐	☐	☐
L. katere materiale je potrebno še			

	pridobiti, kje, kako, od koga	☐	☐	☐
M.	katere zunanje sodelavce je potrebno pritegniti v preiskavo	☐	☐	☐
N.	ocena stroškov preiskave	☐	☐	☐
O.	povzetek dosedanjih ugotovitev	☐	☐	☐
P.	sklep			

© Andrej Dvoršak, 1997

Ob vsaki točki so tri okenca. Detektiv odkljuje ustrezno, glede na primer, ki ga obravnava. Na prvi pogled izgleda načrt nepotreben in preobširen, vendar gre za princip dela, ki se ne sme razlikovati, ne glede na to, za kako zapleten primer gre, možne so le prilagoditve okoliščinam, saj pogosto niso potrebne prav vse preiskave (preiskava rokopisa, jezika, sloga, črnila itn).

Detektiv, ki bo prevzel primer in bo iskal avtorja, pisca ali odpošiljatelja anonimnega pisanja, je dolžan stranko opozoriti, da gre za preiskavo, ki pogosto ne pripelje do končnega cilja. Po podatkih v literaturi (Gasior, 1984) in ustni informaciji (Pavle Car) je kriminalistični službi in nekdanji Službi državne varnosti uspelo odkriti med deset in petnajst odstotki avtorjev, piscev ali odpošiljateljev anonimnih pisanj. V našem primeru pa se bo pojavila še ena težava. Tudi če bomo uspeli ugotoviti, kdo se skriva za strupenim peresom, bomo imeli nemalo težav s pridobivanjem dokaznega gradiva, ki ga potrebuje naša stranka za morebitni kazenski pregon.